

Cemaatle namazın hikmet ve faziletleri

A.A. Rumuzlu okuyucumuz: “Namazı cemaatle kılmanın hikmet ve fazîletleri nelerdir?”

Namazı cemaatle kılan, Peygamber Efendimiz’in (asm) sünnet-i müekkedesini ihyâ etmiş, böylece İslâm’ın mühim bir şeâirini bilfiil yaşamış olur.

Ebû Hüreyre (ra) anlatır: Resûl-i Ekrem (asm) şöyle buyurdu: “Gece ve gündüz melekleri size nöbetleşe gelirler. Sabah ve ikindi namazlarında birleşirler. Yanınızda geceleleyen melekler Allah’ın huzuruna çıktıklarında, Allah onlara--Kendisi kullarının halini daha iyi bildiği halde—şöyle buyurur:

“Kullarımı nasıl bıraktınız?”

Melekler de:

“Yanlarına vardığımızda namaz kılıyorlardı. Yanlarından ayrılırken de namaz kılıyorlardı.” derler.¹

Osman bin Affan (ra) der ki: Allah Resûlü’nün (asm) şöyle buyurduğunu işittim: “Kim namaz için abdest alır, abdesti tam ve eksiksiz alır, sonra da farz namazı kılmak için yürür de, namazını insanlarla berâber ve cemaatle veya mescidde kılsa, Allah onun günahlarını affeder.”²

Cemaatle namaz kılmanın hikmet ve faydalarından görebildiklerimizi sıralayalım:

1- Cemaatle namaz kılan, yukarıya aldığımız emir ve tavsiyeye uymuş sünnet-i müekkede sevabı almış olur.

2- Cemaatin feyiz ve fazîletinden cemaatte bulunanlar istifâde ederler. Aynı cemaatte bulunan Allah’ın makbul saydığı kullar hürmetine diğer fertlerin de Allah’ın rızâsına ermeleri Allah’ın rahmetinden uzak değildir. Cenâb-ı Hak, Kendi rızâsı için bir araya gelen kullarını topyekûn bağışladığında; bu mağfiretten--Allah’ın izniyle—o esnada cemaatte bulunan bütün Müslümanlar hissedâr olur.

3- Cemaatle namaz kılmak, Müslümanlar arasında yardımlaşmaya, kaynaşmaya ve birlik ve berâberlik rûhunun canlanmasına vesîle olur. Her namaz vaktinde Allah rızâsı için aynı safta veya aynı cemaat içinde bir araya gelen Müslümanlar, dar ve zor günlerde de birbirlerinin dertleriyle dertleşecek, acılarını ve sevinçlerini paylaşacak; böylece Allah’ın râzı olduğu şekilde kardeşlik rûhunun tesis edilmesi mümkün olacaktır.

4- Namazın kıraati ve rükünleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmayanlar, namazda imama uydukları takdirde namazlarını sahih bir tarzda kılma imkânı elde etmiş olmaktadır. Çünkü imamın kıraati cemaatin de kıraati demektir.

5- Günde beş defa namaz için bir araya gelen Müslümanlar, gerek ibâdet hususunda, gerek kötülöklere ve seyyiâta karşı alınacak tavırda, gerekse hayır ve hasenâtla ilgili atılacak adımlarda birbirlerine müşevvik ve numûne-i imtisal teşkil etmektedirler. Böylece birbirlerinin hayra rağbet etmelerine ve şerden uzaklaşmalarına vesîle olmaktadır.

6- Her bir Müslüman, kendi ibâdetinden kazandığı miktardan pek fazla bir sevap, cemaatle namazdan kazanmaktadır. Çünkü her birisi diğere cemaat fertlerine hem duâcı, hem şefaati, hem de mânevî kirlere arınmasına vesîle hükmündedir. Ayrıca cemaate iştirak eden Müslümanlar, kâinât Yaratıcısına ibâdete ve ebedî saadete namzet olduklarını topyekûn göstermiş olmaktadır. 3

7- Cemaate iştirak eden bir Müslüman'ın nazarında yeryüzü bir mescid hükmüne girer; böylece her bir Müslüman, doğudan batıya kadar dizilmiş safların içinde, bütün mü'minlerle omuz omuza, büyük bir cemaatle birlikte namaz kıldığını mânen hisseder; hattâ mâzideki enbiyâ ve evliyâ da dâhil bütün ehl-i îmânı ve gelecekteki bütün Müslümanları da aynı cemaat içinde tahayyül eder ve namazından eşsiz bir lezzet alır. 4

8- Günde beş defa Allah'ın huzurunda bir araya gelen Müslümanlar, içlerindeki muhtemel kin ve nefreti, dargınlık ve kırgınlığı söküp atarlar, birbirlerini daha çok affederler ve kardeş olduklarının lezzetini tadarlar.

9- Cemaat namazı insanlar arası sınıf, gurup, ırk ve üstünlük-aşağılık farkını ortadan kaldırır. Âmirle memur, işçi ile işveren, köle ile efendi, zengin ile fakîr, ehl-i takvâ ile günahkâr, üst ile ast bir namaz için aynı safta yan yana bir araya geldiklerinde, hepsi eşitlenmiş olur; böylece her bir fert Allah'ın huzurunda gerçek eşitliği bilfiil yaşar.

DUÂ

Ey Cami-i Feyyaz! Kalplerimizi imanda cem' et! Uhuvvette cem' et! Kardeşlikte cem' et! İhlâsta cem' et! İbadette cem' et! Dünyada cem'e et! Mahşerde cem' et! Cümlemizi Mahkeme-i Kübrada mağfiretine mazhar kıl! Şefaati-i Resul'e (asm) nail eyle! Sırat'ı âsân ile geçenlerden kıl! Ümmetle birlikte cennetine ulaştır! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Nesâî, Namaz, 21.
- 2- Nesâî, İmamlık, 52.
- 3- Mesnevî-i Nûriye, s. 201.
- 4- Mesnevî-i Nûriye, s. 63.